

Svar på medborgarförslag om att kommunen
tar över den del av Vällsjövägen som tillhör
Pixbo vägförening

28

2022KS77

Kommunstyrelsen

Datum
2022-09-19

Diarienummer
2022KS77 009

Svar på medborgarförslag om att kommunen tar över den del av Vällsjövägen som tillhör Pixbo vägförening

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat.

Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en konsekvensbeskrivning för ett övertagande av Vällsjövägen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022 § 10 att remittera ett medborgarförslag om att kommunen tar över den del av Vällsjövägen som tillhör Pixbo vägförening till kommunstyrelsen och uppdrog åt kommunstyrelsen att besluta i ärendet. I medborgarförslaget beskrivs att en cirka 400 meter lång sträcka av Vällsjövägen tillhör Pixbo vägförening. Längs sträckan finns 13 fastigheter som årligen får betala en avgift på 1800 kr till vägföreningen, vilket resterande fastighetsägare på Vällsjövägen inte behöver betala. Enligt förslagsställaren är uppdelningen orättvis då hela Vällsjövägen nyttjas som genomfartsled till de nya delarna av Pixbo och Vällsjöskolan.

Förvaltningen bedömer att det finns omständigheter som talar för att kommunen bör vara väghållare för hela Vällsjövägen.

Även om kommunens tidigare strategi för att överta enskilda vägar är upphävd finns det fortfarande en möjlighet att överta enskilda vägar genom detaljplaneändringar. Förvaltningens översiktliga bedömning är att det finns ett behov att utreda om kommunen i framtiden ska överta Vällsjövägen. För att klarlägga förutsättningarna för ett övertagande behöver förvaltningen ta fram en konsekvensbeskrivning av övertagandets omfattning och kostnader, med utgångspunkt i likställighetsprincipen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse den 18 augusti 2022
- Medborgarförslag
- Kommunfullmäktiges beslut den 30 januari 2012 § 3
- Kommunfullmäktiges beslut den 31 mars 2022 § 49

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022 § 10 att remittera medborgarförslaget om att kommunen tar över den del av Vällsjövägen som tillhör Pixbo vägförening till kommunstyrelsen och uppdrog åt kommunstyrelsen att besluta i ärendet. I medborgarförslaget beskrivs att en sträcka på ca 400 meter av Vällsjövägen tillhör Pixbo vägförening. Längs sträckan finns 13 fastigheter som årligen får betala en avgift på 1800 kr till vägföreningen. Resterande fastighetsägare på Vällsjövägen behöver inte betala denna avgift då deras fastigheter ansluter till den kommunala vägen. Förslagsställaren anser att kommunen ska ta över ansvaret för den sträcka av Vällsjövägen som idag tillhör vägföreningen, då det är orättvist att vissa fastighetsägare behöver betala avgiften när hela Vällsjövägen nyttjas som genomfartsled till de nya delarna av Pixbo och Vällsjöskolan.

Förutsättningar

Vägnätet inom Härryda kommun är indelat i tre typer av vägar där olika väghållare ansvarar för vägskötsel. Trafikverket ansvarar för de statliga vägarna som binder samman de flesta av kommunens tätorter. Kommunen ansvarar huvudsakligen för vägar lokaliserade inom tätbebyggda områden. Resterande delar av vägnätet inom kommunen utgörs av enskilda vägar där ansvaret ligger på fastighetsägaren eller sammanslutningar av fastighetsägare, till exempel vägföreningar. Oavsett organisationsform är väghållaren skyldig att tillgodose trafiksäkerhet och miljökrav för vägen i fråga.

Vällsjövägen sträcker sig mellan Mölndalsvägen och Rådavägen via Vällsjöns badplats. Sträckan som förslagsställaren föreslår ska övertas av kommunen ligger inom planområdet för byggnadsplan B-1 Pixbo från 1965 och ansluter från båda håll till kommunala vägar.

Plan- och bygglagen (2010:900), PBL anger att kommunen ska vara huvudman för vägar och allmänna platser i områden som omfattas av detaljplan, om det inte finns särskilda skäl till annat. PBL är genom sin huvudregel tydlig med att kommunalt huvudmannaskap i dessa områden anses vara det rimligaste sättet att förvalta vägar och allmänna platser. Vällsjövägen utgör ett av flera exempel på bebyggelseområden i tätort i Härryda kommun där huvudmannaskapet för vägen är enskilt, eftersom detaljplanen härstammar från en tidigare period med annan lagstiftning. Efter att PBL infördes 1987 gäller byggnadsplaner som detaljplaner, vilket innebär att B-1 Pixbo idag är att betrakta som en detaljplan. Hela Vällsjövägen hade därför sannolikt varit en kommunal väg om detaljplanen antagits idag, men lagstiftningen tillämpas inte retroaktivt.

Härryda kommuns strategi gällande övertagande av enskilda vägar

I takt med ett ökat bostadsbyggande och förtätningar av tätorter har frågan om kommunalt övertagande av enskilda vägar blivit aktuell i Härryda kommun. Vissa enskilda vägar har också tagits över av kommunen när nya detaljplaner antagits. Detta har resulterat i delvis svåröverskådliga vägnät

där lokala vägföreningar hanterar driften över splittrade förvaltningsområden, som i fallet med Pixbo vägförening och Vällsjövägen.

Den 30 januari 2012 § 3 antog därför kommunfullmäktige en strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter i Härryda kommun. Strategins utgångspunkt var att kommunen skulle bli väghållare för de enskilda vägar inom tätort som samfälligheter eller vägföreningar ansvarar för. Enligt strategin skulle övertagandet ske genom detaljplaner med uttag av gatukostnader, samt ett bidragssystem där det bland annat fanns möjlighet att få stöd för åtgärder som syftade till att rusta upp vägar inför övertagandet. Målsättningen var att inom en period på omkring tio år ha genomfört planarbetet. Vällsjövägen utpekades i strategin, tillsammans med ett tjugotal andra sträckor, som vägområden i kommunen där en ny detaljplan skulle upprättas för att sedermera övergå i kommunalt huvudmannaskap.

Sedan strategin antogs har flera stora samhällsbyggnadsprojekt tillkommit och frågor som rör samhällsutvecklingen i kommunen har förändrats, vilket har tagit mycket av förvaltningens resurser i anspråk. Att överta vägar genom detaljplaneändringar visade sig vara ett komplext och resurskrävande arbete och endast tre detaljplaner antogs innan kommunsfullmäktige den 31 mars 2022 § 49 slutligen upphävde strategin för enskilda vägar. Förvaltningen bedömde att utredningarna som genomfördes inför antagandet av strategin fortfarande var aktuella, men att förändrade prioriteringar över tid och en underskattning av vilka resurser som krävs för övertagandet gjorde att arbetet med att ta fram detaljplaner stannade av.

Det finns fortfarande möjlighet för kommunstyrelsen att ge förvaltningen i uppdrag att ta över enskilda vägar inom enstaka detaljplaner. Enligt principen om likställighet bör övertaganden ske på samma sätt som tidigare, dvs. genom detaljplaneändringar.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det finns omständigheter som talar för att kommunen bör vara väghållare. Vällsjövägen ligger inom tätbebyggt område, ansluter till det kommunala vägnätet i bägge ändar och är separerad från vägföreningens övriga vägar. Allmän trafik som inte har start- och målpunkt i området nyttjar dessutom vägen för genomfarter, bl.a. som skolväg till närliggande Vällsjöskolan.

Även om kommunens tidigare strategi för att överta enskilda vägar är upphävd finns det fortfarande en möjlighet att överta enskilda vägar genom detaljplaneändringar. Förvaltningens översiktliga bedömning är att det finns ett behov att utreda om kommunen i framtiden ska överta Vällsjövägen. För att klarlägga förutsättningarna för ett övertagande behöver förvaltningen ta fram en konsekvensbeskrivning av övertagandets omfattning och kostnader, med utgångspunkt i likställighetsprincipen. Konsekvensbeskrivningen kommer att presenteras för kommunstyrelsen under våren 2023.

Louise Skålberg
Samhällsbyggnadschef

Fredrik Wejrot
Trafikchef

Välkommen att lämna ett medborgarförslag

**Tycker du att något borde förändras i Härryda kommun?
Då kan du lämna ett medborgarförslag till kommunfullmäktige.**

Vad kan ett medborgarförslag handla om?

I medborgarförslaget ger du ett konkret förslag på något som du vill förändra. Förslaget ska handla om sådant som kommunen ansvarar för till exempel skola, äldreomsorg, kultur- och fritidsverksamhet, gång- och cykelvägar med mera. Medborgarförslaget får inte handla om myndighetsutövning mot enskild (t ex beviljande av bygglov eller ekonomiskt bistånd) och inte heller ha ett odemokratiskt eller rasistiskt innehåll.

Medborgarförslaget får bara behandla en fråga. Ämnen av olika slag ska inte tas upp i samma förslag.

Vem kan lämna medborgarförslag?

Alla som är folkbokförda i Härryda kommun kan lämna medborgarförslag. Rätten gäller även barn och ungdomar samt personer med utländsk bakgrund som ännu inte fått kommunal rösträtt. Föreningar, företag, organisationer eller andra sammanslutningar får däremot inte lämna medborgarförslag.

Ditt medborgarförslag blir en offentlig handling

När förslaget kommer in till kommunen blir det en offentlig handling och diarieförs. Förslaget publiceras på kommunens webbplats, harrayda.se, tillsammans med ditt namn, medan samtliga kontaktuppgifter du lämnat nedan finns med i protokoll och föredragningslistor.

Vad händer med ditt medborgarförslag?

Du får en bekräftelse på att vi tagit emot ditt medborgarförslag. Inlämnade förslag utreds av förvaltningen och sedan beslutar kommunfullmäktige om de ska införas eller inte. Handläggningstiden varierar beroende på hur komplicerat det är. Du får ett skriftligt svar på ditt medborgarförslag.

Fyll i dina kontaktuppgifter och underteckna

Anonyma medborgarförslag hanteras inte, därför måste du uppgi kontaktuppgifter. Förslaget ska också vara undertecknat och försett med namnförtydligande. Ofullständiga uppgifter kan leda till att ditt förslag inte behandlas.

Här lämnar du ditt förslag

- Posta det till: Härryda kommun, Kansliet, 435 80 Mölnlycke.
- Lämna det i kommunhusets reception vid Råda torg i Mölnlycke.

Tyvärr kan vi inte ta emot medborgarförslag via e-post eftersom det måste finnas en namnunderskrift på pappret.

För mer information

Kontakta kansliet, 031-724 61 00 (växel)
kommun@harrayda.se

Läs mer på harrayda.se/medborgarforslag

KONTAKT- UPPGIFTER

Förnamn*	Ann Birgitta
Efternamn*	Bengtson
Gatuadress*	
Postnummer*	Postadress *
Telefon	E-postadress
Datum*	20220127
Underskrift*	
Namnförtydligande*	Ann Bengtson

*Obligatorisk uppgift

Medborgarförslag

1

Här skriver du rubriken på ditt medborgarförslag.

Jag föreslår att den del av Vällsjövägen, som tillhör Pixbo Vägförening, tas över av ~~kom~~

kommunen.

Här beskriver du ditt medborgarförslag. *Skriv tydligt!*

En del av Vällsjövägen, ca 400 m av ca 1050 m tillhör Pixbo vägförening. Vägen har karaktär av genomfartsled. Många, som bor i de nyare delarna av Pixbo, använder vägen när de åker till Mölnlycke förutom att många skolbarn skjutsas till Vällsjöskolan denna väg. Fler mattransporter har tillkommit som en följd av pandemin, även med tyngre fordon.

2

Här motiverar du varför kommunen ska genomföra ditt förslag. *Skriv tydligt!*

De 13 fastigheter, som ligger inom vägföreningens område får varje år betala en avgift till föreningen, för närvarande på 1800 kr. Denna avgift slipper de andra fastighetsägarna på samma gata. Situationen där den ene grannen i huset intill slipper avgiften måste anses vara orättvis, då vägen används lika mycket av båda. Totalt finns 65 fastigheter på Vällsjövägen.

3

Glöm inte att fylla i kontaktuppgifter och att underteckna ditt förslag. Anonyma förslag behandlas inte. Ofullständiga uppgifter kan leda till att förslaget inte behandlas.

Kf § 3

Dnr 2011/124 318

STRATEGI FÖR ÖVERTAGANDE AV ENSKILDA VÄGAR INOM TÄTORTER

Kommunfullmäktige beslutade i § 159/2006 uppdra åt kommunstyrelsen att genomlysa frågan om vägföreningar i de större tätorterna och deras väginnehav i relation till kommunens vägar med särskild inriktning på Mölnlycke, Pixbo och Landvetter samt belysa omfattning och andel samt konsekvenser vid ett eventuellt kommunalt övertagande.

Utredningen redovisades på kommunstyrelsens informationssammanträde i § 130/2010 och på kommunfullmäktige i § 108/2010 samt på budgetberedningen och på kommundelsstämmor under 2010.

Kommunstyrelsen beslutade i § 66/2011 uppdra åt förvaltningen att ta fram strategi, inklusive tidsplan och kostnadsplan, för genomförande av ett kommunalt övertagande av enskilda vägar inom tätorter samt att detta ska genomföras enligt utredningens förslag nummer 1 och 4:

1. Justering av det kommunala stödet till enskild väghållning.
4. Formellt kommunalt övertagande genom modernisering av detaljplaner och beaktade av helhetssyn.

I utredningen konstateras att kommunens driftbidrag till vägföreningar är lågt i förhållande till riksgenomsnittet och att det bör höjas successivt. Utredningen framhåller även att ett utvecklat bidrag till vägupprustning kan ge incitament och möjlighet för enskilda väghållare att rusta upp nedgångna vägsträckor både inför förestående byte av huvudmannaskap och för att få långsiktigt hållbara vägsamfälligheter.

Från sektorn för samhällsbyggnad föreligger skrivelse av den 24 augusti 2011. Sektorn bedömer att den föreslagna tidsplanen för kommunalt övertagande och modernisering av detaljplaner kombinerat med det föreslagna bidragssystemet bedöms ha goda förutsättningar att kunna genomföras samt att kvarvarande vägsamfälligheter ges förbättrade möjligheter att kunna bedriva sin verksamhet på ett långsiktigt och hållbart sätt.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet i § 252/2011 och beslutade då föreslå fullmäktige att anta Strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter, inklusive bilagor, enligt föreliggande förslag.

Kommunfullmäktige beslutade i § 116/2011 bordlägga ärendet.

Signatur justerande

Utdragsbestyrkande

forts Kf § 3

Fullmäktige beslutade i § 132/2011 återremittera ärendet till kommunstyrelsen för förtydligande av skillnaden mellan områden som betraktas som tätortsnära-, omvandlings- eller saneringsområden. Förtydligande behöver även göras om vad som avses med standard och hur den bedöms.

Sektorn för samhällsbyggnad redovisar remissen i skrivelse av den 14 december 2011.

Kommunstyrelsens behandling

Kommunstyrelsen behandlade ärendet i § 3/2012 och beslutade då föreslå fullmäktige att anta Strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter, inklusive bilagor, enligt föreliggande förslag.

Kommunfullmäktiges behandling

Yttrande

Steinar Walsö-Kanstad (KP), Annette Eiserman-Wikström (M) och Lars-Erik Kileby (FP).

Yrkanden

Steinar Walsö-Kanstad yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag.

Annette Eiserman-Wikström yrkar med instämmande av Lars-Erik Kileby bifall till kommunstyrelsens förslag.

Proposition

Efter ställd proposition på kommunstyrelsens förslag och Steinar Walsö-Kanstads yrkande finner ordföranden att fullmäktige beslutat bifalla kommunstyrelsens förslag.

Votering begäres. Följande voteringsproposition godkännes.
Den som bifaller kommunstyrelsens förslag röstar Ja. Den som bifaller Steinar Walsö-Kanstads yrkande röstar Nej.

Voteringen utfaller så att 44 ledamöter röstar Ja och 5 röstar Nej, bilaga 1 voteringslista.

Signatur justerande

Utdragsbestyrkande

forts Kf § 3

Kommunfullmäktige har således beslutat bifalla kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige antar Strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter, inklusive bilagor, enligt föreliggande förslag.

Signatur justerande

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-03-31

§ 49

Dnr 2021KS255

Återremitterat ärende: Upphävande av strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige upphäver *Strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter*.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 31 mars 2021 § 142 att ge förvaltningen i uppdrag att göra en översyn av strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter, antagen av kommunfullmäktige den 30 januari 2012 § 3.

Sedan antagandet av strategin har endast tre detaljplaner för övertagande av vägar inom strategin antagits. Ett succesivt övertagande av enskilda vägar inom tätbebyggt område med kommunen som huvudman har visat sig resurskrävande och komplext. Utifrån gjord översyn med den nya bedömningen av resursbehovet som krävs för fortsatt arbete med övertagande av vägarna enligt strategin, gör förvaltningen bedömningen att det inte är försvarbart att arbeta vidare med frågan enligt strategin i nuvarande form. Därför föreslogs att strategin i sin nuvarande form upphävs.

Kommunfullmäktige beslutade den 14 oktober 2021 § 193 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen, för att genomföra en konsekvensanalys.

Kommunstyrelsen beslutade den 18 november 2021 § 406 att återremittera ärendet till förvaltningen med för att belysa konsekvenserna för de som bor i kommunens omvandlingsområden.

Förvaltningens bedömning är att ett upphävande av strategin inte medför konsekvenser för de som bor i kommunens omvandlingsområden. Detta beror på att strategin inte omfattar dessa.

I sammanhanget bör nämnas att kommunen har rätten att besluta om nya detaljplaner och att huvudregeln i plan- och bygglagen (2010:900) är att kommunen ska vara huvudman för allmänna platser. Om det finns särskilda skäl för det så får kommunen bestämma att huvudmannaskapet ska vara enskilt.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 10 mars 2022 § 98
- Tjänsteskrivelse 2 februari 2022

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-03-31

- Strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter, antagen av kommunfullmäktige den 30 januari 2012 § 3
- Bilaga översyn av strategi för övertagande av enskilda vägar inom tätorter
- Publikation 2010:03 Frågeställningar kring enskild väghållning i Härryda kommuns större tätorter - kortversion
- Publikation 2010:04 Frågeställningar kring enskild väghållning i Härryda kommuns större tätorter
- Kommunfullmäktiges beslut den 30 januari 2012 § 3
- Kommunstyrelsens beslut den 20 november 2017 § 341
- Kommunstyrelsens beslut den 29 augusti 2019 § 214
- Kommunstyrelsens beslut den 31 mars 2021 § 142
- Kommunstyrelsens beslut den 14 oktober 2021 § 193
- Kommunstyrelsens beslut den 18 november 2021 § 406

Förslag till beslut på sammanträdet

Patrik Linde (S) föreslår att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag och finner att så sker.

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande